SACRI, AC VENERANDI IVRIS VTRIVSQVE COLLEGII BONON.

Responsum

PRO LIBERTATE ECCLESIASTICA.

BONONIAE,

Apud Ioannem Baptistam Bellagambam. 1607.

SVPERIORVM PERMISSV.

SVMMARIA.

1 ANtiqui Patres Collegij Iur. Ciu. Bonon. pro inualiditate statutorum huiusmodi responderunt.

2 Venetorum statuta, de quibus agitur prorsus inualida, & ad nutum Sanctissimi D. N. reuocanda fuerunt.

3 Quamuis duæ sint potestates adinuicem distinctæ, spiritualis, & temporalis, non tamen, vt consultores Reip. Ven. opinantur sunt distinguendæ.

4 Potestas spiritualis apud Papam habitu, & exercitio residet: temporalis verò habitu tantùm, exercitio in Reges, & Principes seculares translato. Hinc duo gladij in potestate sunt Ecclesiæ, cum communi ferè omnium scribẽtium Catholicorum opinione.

5 Veritatem hanc pluribus agnouit D. Peregrinus consultor Reip. nunc sibi contrarius.

6 Nec eam oppugnant in contrarium deducta, nec ex D. Bernardo allegata.

7 Principibus secularibus necessaria non sunt represalia, cùm in defectum iustitiæ Summum habeant Pontificem, qui semper est.

8 Falsò DD. Veneti prætendunt, neminem in Terris, præter Deum, in temporalibus superiorem agnoscere. Potestas enim Principum secularium temporalis à Summo ipso Pontifice deriuat in eos.

9 Quando Principes seculares ll. ferunt in detrimentum Ecclesiæ, vel etiam subditorum, vel peccata fouentes, à Papa corriguntur, & puniuntur.

10 Primum Decretum de immobilibus Ecclesiæ, aut Ecclesiasticis non vendendis, nec tit. donationis, aut vltimæ voluntatis eis relinquẽdis, & vt relicta vendãtur post biennium quoad omnem eius partem, inualidum ostenditur.

Eius inualiditatem probat manifestissimè tex. in c
immunis. Eccl. in 6.
Non obstantibus intellectibus, & interpretationi
uersò ad eundem tex. consideratis.
11 Quæ relinquuntur, aut donantur Ecclesiæ pro anim
tu Dei relicta dicuntur, in quibus actibus sacr
bertatem requirunt.
12 Quatenus Ecclesiastici coguntur acquisita aliena
biennium, est contra tex. apertum in c. 1. de im
clesi. in 6. doctri. Bal. & aliorum.
13 Decretum hoc cont. libert. Ecclesiasticam esse; ex m
capite probatur.
14 Ad excusandum decretum, ex aduersò considerata
stant, vt sigillatim hic respondetur.
Nec refert, an directè, an indirectè libertas Eccle
offendatur.
Non dicitur esse in libertate is, cui necesse est licen
tere.
15 Immobilia cæteris omnibus preciosiora probantur.
16 Decretum, vnicam Ecclesiam, vel vnius Ecclesiæ re
lædens, vniuersam Ecclesiam afficere, & contr
Ecclesiæ libertatem factum dicitur.
Nec refert an in temporalibus potius, quam in spiritu
an prætextu publicæ vtilitatis vtatur.
17 Decretum istud multa simul admittit inconuenienti
18 Auctoritate omniū ferè scribentium eius inualiditas
iustitia probatur: etiam in fortioribus terminis d
tis prohibētibus alienationem simpliciter in nō su
19 Fundamenta consultorum Reipub. facilè, & penitus
tuntur.
20 Non sufficit publicum bonum, & publicæ honestatis ra
ll. statuendis, nisi & potestas in legislatore concurr
21 Quamuis Ecclesiastici Regem habeant communem cu
cis superiorem, non tamen superioritate, quoad ipso
ctiua, sed directiua tantum.

Nec conueniri possunt, praterquam coram suo superiore Ecclesiastico.

22 *Vtilitas publica temporalis, quando pugnat cum spirituali, seu Ecclesiastica, illa huic cedit, & hac est praferenda, & num. 31.*

23 *Nusquam reperitur exercitium charitatis, diuitias minuisse, sed oppositum experientia comprobat, & num. 32.*

24 *Priuatorum pacta ad praiudicium Ecclesia non valent; & minus, vbi de alienis bonis disponitur.*

25 *Dom. Veneti in Rebus subditorum iurisdictionem, & protectionis ius; non autem Dominium habent, vt & de alijs Principibus dicitur.*

26 *In acquirendis, an Ecclesia praiudicari possit, & in incorporalibus (quale est ius ipsum acquirēdi) & quando Ecclesiastica libertas ladatur.*

27 *Differentia, an de acquisitis, an verò de quarendis agatur, in statutis ladentibus libertatem Ecclesiasticam communiter reijcitur.*

28 *Statutum, ne bona ingredientis transeant in Monasterium, & consuetudo super hoc vigens in Gallia, quomodo procedat.*

29 *Pralatus, licet possit non aquirere Ecclesia, de suo tamen tenetur eam conseruare.*

30 *Argumentum ab aquitate tituli, quod quisq; iuris. quo consultores vtuntur, ex diuersitate terminorum, aduersus Ecclesiam non procedit.*

31 *Vt bona ad Ecclesias transeāt, publicam respicit vtilitatem.*

32 *Diuitia nō minuunt priuilegium Ecclesia, & causam in futurum Ecclesijs, & Ecclesiasticis acquirendi.*

33 *Seculares posse ad beneplacitum in subditos disponere, licet sequatur damnum Ecclesia, prater intentionem; argumentum minimè difficilis solutionis.*

34 *In suo quisq; facere potest, etiam ad damnum alterius, non tamen, vt tollat ius quasitum. Sicut vicinus in suo facere, per quod tollatur seruitus vicino debita, non potest.*

35 Potest

35 Potest quisq; in suo facere, quod vult, dummodo non ... tat in alienum, & vbi pares sunt termini vtilita... nata cum priuata; Non sic in terminis priuata ... blica, vel temporalis cum Ecclesiastica concurrer...

36 Ordinata charitas dici non potest, vbi spiritualia t... libus postponuntur.

37 Temporalis Respub. aduersus aliam temporalem se ... tur, at non contra Ecclesiam.

38 Principes seculares pracisè, & ex debito eorum offic... tur Ecclesiam tueri, & ab hoc officio deficientes ... etiam Principatu deponi.

39 Statuta qualia sunt Venetorum, de quibus agitur, ... non autem de iure, seruari dicuntur.

40 Card. cons. 144. & Federic. con. 85. non repugna... sertim, vbi de magna læsione Ecclesiæ tractatur.

41 Obseruantia irrationabilis, qualis est Ecclesi. libert... gãs, tantò odiosior est, quãtò diutius eius processi...

42 Auctoritates pro validitate dicti Decreti à consult. ... mulata, aut non sunt in terminis, aut omninò c... munem opinionem.

43 Secundum edictum, de non ædificandis Ecclesijs, ... habendis cœtibus Religiosorum sine licentia P... Ecclesiasticam libertatem vsurpare dicitur.

44 Argumenta pro hoc edicto à consult. Resp. inducta ... tim refelluntur.

45 Tertium Decretum, quo Ecclesiasticæ personæ à sec... laica potestate iudicari, ac puniri permittuntur ... omnem dubitationem, inualidum dicitur.

46 Exemptio Clericorum (ex com. sententia) de iure D... ita vt à Principibus secularibus, etiam supremi... ri, aut puniri nequeant.

47 Exemplis Christi, & Petri à consult. inductis facil... detur, vt & de alijs.

48 Exemptionis Ecclesiasticorũ violatores, maximè l... Ecclesi. lædunt, cui præiudicat omnis coactio in...

4...

49 *Priuilegium Pau. PP. III. ex defectu voluntatis, ex narrataq. falsa immemorabilitate, quam non habebant, non prodest.*

50 *In materia odiosa, Clericorũ appellatione, Abbates, & Canonici non comprehenduntur.*

51 *Ex iuramento Iulio PP. II. praestito, perdita esse dicuntur, si qua priuilegia, eo tacito DD. Veneti obtinuerunt.*

52 *Priuilegium per abusum ammittitur.*

53 *Causa cognitio non est necessaria in notorijs, quando praesertim cum superiore agitur.*

54 *Immemorabilitas iudicandi Clericos, inconsulto Summo Pont. minimè in facto probabilis est, & Decia. Vtinen. professor in Patau. Gymnasio contrarium testatur.*

55 *Consuetudo iudicandi Clericos à laica potestate inducta, minimè tollerabilis est, ad praiudicium libertatis Ecclesiasticae.*

56 *Consuetudo talis minus praiudicat, quae saepius interrupta probatur.*

57 *Immemorabilitas eius minus prodest, vbi de certa, & deliberata patientia Sum. Pontificis in talibus non constat, nec ius aliquod tribuit.*

58 *Post aduentum Christi potestas iudicandi Clericos, si qua apud Principes seculares reperitur, de facto tantum, seu ex vsurpatione, procedit.*

59 *Imperator Federicus talem vsurpationem recognoscens eam dimisit.*

60 *Summi Pontifices, & Concilia Generalia potestatem laicis auferre possunt, si quam vsurpatam habere reperiantur.*

LAVS DEO.

Statue ſeruis tuis eloquium in timore tuo Domine; vt non confundantur. Pſ. 118.

REm non nouam, neq; inſolitam aggredimur; ſed antiquis Collegij noſtri iuris Cæſarei, Patribus, & anteceſſoribus
1 olim placitam; † qui grauiter, & ſuccinctè reſponderunt apud Anchar. conſ. 13. & 14. ſtatuta quædam communis Spaleti, non valuiſſe; quibus certè non ita religionis cultui, immunitati, ac libertati Eccleſiaſticæ, Pontificiæq; poteſtati derogabatur; quemadmodum nonnullis Reipubl.
2 † Venetæ decretis, de quibus infra. Rem quoq; non minimam; ſed in omni penè corpore iuris, tùm Pontificij, tùm Cæſarei effuſam; dum veris, ac ſolidis canonum, & legum auctoritatibus, concludere ſperamus; Venetorum decreta inualida prorſus; ad nutum Beatiſſimi Pauli V. Trini, vniusq; Dei, complacentia, Summi Pontificis electi, reuocari debuiſſe; quod vt facilius conſequamur, ſup-
3 ponendum nobis aliquo modo putamus. Quòd † quamuis duæ ſint poteſtates ſpiritualis quidem, & temporalis diſcretæ; illæ tamen non ità disiunctæ ſunt, vt Conſultores Reip. opinantur, quaſi ſola ſpiritualis reſideat in Summo Pontifice; temporalis verò in Regibus, & ſecularibus Principibus; ſed ambas immediatè à Deo in Summo
4 Pontifice conſtitutas; † apud quem propterea ſpiritualis reſidet habitu, & exercitio; temporalis verò habitu tantùm; exercitio translato in Reges, & Principes ſeculares, extrauag. vnam ſanctam, de maiorit. & obed. inter communes; vbi Boniface. manifeſtè aperiens id, quod præſenſerat in procem. ſexti, duos profitetur Eccleſiæ, & in eius

 pote-

potestate gladios, spiritualem pro Ecclesia, materi
verò, qui manu Regum, & militum ad nutum,& pa
tiam Sacerdotis,exercetur;& ne quis putaret gladio
potestatumq; distinctionem simpliciter,& absolutè
piendam, ex can. quoniam, 10. dist. ex can. cum a
rum, & ex can. duo sunt, 96. dist. addit Bonifac.hęc
ba.Oportere gladium esse sub gladio,& temporalem
testatem subijci spirituali; diuina quippè, & irrefra
li ratione; ne quid scilicet à Deo inordinatum pro
ret; quin etiam subdit, quòd spiritualis potestas,
nam instituere habet,& iudicare,si bona non fuerit,
quoq; insinuauit Innoc. tertius in c. solitæ, de maio
obed. & in c. per venerabilem, qui fil. sint legitimi;
communiter DD. tenent in can.omnes, 22.dist.vbi
in verb. cęlestis, Gemin.in vers.item nota; Præposi
num. 1. in 2. notab. & latius in c.cum ad verum, 96
vbi etiam Turrecrem. in fin. 8. col. vers. ex quibu
hæc verba notanter addit, Romanus Pont.apicem
potestatis, tàm spiritualis, quàm temporalis, lice
poralis non in omnibus,nec secundum eundem mo
secundum quem habetur à Principe seculari; sed
digniori, superiori, & perfectiori,&c. Scrib. omne
nouit, de iudic. Hostien. in princ. secundæ colum
Sed videtur,&c. Io. Andr. nu.39. Bellamer.nu.13.
Butr. num. 72. Abb. num. 11. & seq. Barbat. num
& seq. Dec.sub num.7. vers. additis, Imol.de com
n.1.& 14.idem Pręposit.in c.causam quæ,il 2.° pos
in vers. ad Regem,&c. qui fil. sint legit. & ibi Butr.
& Alex. de Neuo num. 9. Nicol. de Mileo in vers
non solum,&c. & latissimè August. Triumph. in tra
Ecclesiast. potest. quæst. 1. vers. Sed quòd potestas
poralis,&c. Stephan. Aufrer. ad clem.prim.de off.c
num. 40. cum seq. Rodulph. Cupers. de sacros.vni
li Ecclesia ad can. oportebat, 79. dist. artic. 7. inci
diuino Papam, fol. 48. qui plenissimè satisfacit om

co

contrarijs, Bart. in l. 1. §. præsides, num. 4. ff. de requiren. reis, & clarius in tract. ad reprimen. verf. totius orbis, &c. nu. 9. dicens, quod adueniente Christo, Romanorum Imperium cœpit esse Christi Imperium; ideoq; apud eius Vicarium esse vtrunq; gladium spiritualem, &
5 temporalem.† Hanc veritatem pluribus agnouit ipse Peregrin. lib. 1. de iu. fisc. tit. 2. nu. 20. cum pluribus seqq.
6 quam certè † non oppugnant, quæ in contrarium adducuntur; & præsertim ab eodem Pereg. ex D. Bernard. in lib. 1. de considerat. ad Eugen. siquidem non solum spectandum est, quid loquatur D. Bernard. sed ad quid; ideo enim illud dixit, vt ostẽderet Papam sine necessitate, non se debere adeò immiscere temporalibus, vt spiritualibus vacare non possit; & sic negat exercitium; vbi necessitas non postulat, non habitum; quod facilè nobis colligere est ex verbis; quæ sequuntur, post verba relata à Consultore, quid fines alienos inuaditis, quid falcem vestram in alienam messem extenditis? non quia indigni vos, sed quia indignum vos talibus insistere, quippè potioribus occupatos, &c. Id etiam superius sentire visus est, dum ait. Et quid vis me facere (inquis) vt tibi ab his occupationibus parcas; impossibile fortasse respondebis, facilius Cathedræ vale dicere posse, Rectè hoc si rumpere, & non magis interrumpere ista hortarer, &c. quod verbum interrumpere, insinuat Pontificem omninò non debere implicare se se negotijs secularibus; ita vt spiritualia deserat; quin etiam contrariũ prorsus asseruit idem Bernard. in eod. tract. de considerat. lib. 4. col. 3. ibi, Vterq; ergo Ecclesiæ & spiritualis scilicet gladius, & materialis; sed is quidem pro Ecclesia, ille verò ab Ecclesia exercendus; ille sacerdotis; is militis manu; sed tamen ad nutum sacerdotis, & iussum Imperatoris, &c. Turrecrem. non merebatur allegari, eo quòd sentit contrarium, ne dùm in d. can. cùm ad verum; sed etiam in loco allegato de Eccles. lib. 2. cap. 114. cum seq.

Bald. in L. 2. C. de seruit. de hoc nihil
sed num. 28. ait, Papam habere plenitud
in iurisdictione spirituali, sed non in tem
go iurisdictionem in temporalibus negat
tudinem ob exercitium, quod, vt suprà di
lares potestates transtulit.

Præterea id dicit ex mente Innoc. in c.
postulat. prælat. quem allegauerat suprà
Innoc. affirmat in Papa plenitudinem pote
tualibus, non negat tamen in temporalibus
in fi. & de spirituali tantùm loquitur, ita su
cta materia, non vt temporalem excluderet
Bald. secundum impressionem Venetam
apud Iuntas, habet hæc verba. Nota, quòd
plenitudinem potestatis in iurisdictione spir
temporali, secundũ Innoc. licet malè, vt alib
vtiq; apparet ex l. Barbarius num. 45. ff. de
vbi loquẽs de depositione Imperij, quæ tem
sapit; ait Imperatorem habere Papam superi
ius manum debet deponere Imperium, Item
pta sub num. 8. vers. item habet vtrunq;, &c.
habere vtrunque gladium, allegando can. om
not. 22. dist. & in autent. sed omninò num. 4
7 pro marito, ait † Principibus secularibus non
sarias repręsalias, quia in defectu iustitiæ Iud
ris; habent Summum Pontificem, qui semper
leg. not. in c. nouit, de Iudic. Alciat. in l. place
cros. Eccl. licet teneat traditionem clauium resp
testatem ligandi, & soluendi, & non iurisdictio
dit tamen in Pontifice esse plenariam iurisdictio
Amplissimæ tamen in præsentiarum possidentu
clesia, & pręcipuè in exauctorando Principem se
8 Et † ex hoc supposito deducitur falsitas illatio
mi Consultoris, dum ait, Senatum Venetum n
gnoscere Papam in superiorem in tẽporalibus; c

nis potestas sit à Deo: nam illud quidem verum est, productiuè; exercitio verò nequáquam: quoniam à Summo Pontifice in Principes seculares deriuat, vt suprà; oportetq; vt ipsi recognoscant Summum Pontificem, in quo est habitus eiusdem iurisdictionis, cuius ratione, quandoq; se ingerit in exercitium temporalis iurisdictionis in casibus commemoratis ab Abb. Barb. & Felin. in d. c. nouit; & ab ipso Pereg. de iu. fisc. d. tit. 2. & ad rem nostram, in casu notabili apud Molin. de iust. & iu. tract. 2. disput. 29. in 3.ª concl. vbi formaliter inquit, supremam potestatem temporalem esse in Pontifice, quantùm postulat finis supranaturalis, ad quem tēdit spiritualis; ita vt temporalis famuletur spirituali, quam exercet quandò Principes seculares deuiant in eorum regimine ab eo, quod postulat finis supranaturalis, & quid facerent, quod cederet in detrimentum Ecclesiæ,
9 † & quando legem ferrent, quæ cederet in graue detrimentum subditorum ipsorum Principum; vel peccata fouerent, & ad hæc Molina adducit auctoritatem plurium Theologorum, vt per eum; quæ omnia cadere in edictis, de quibus agitur, constabit ex dicendis inferius.

Et hæc quoad suppositum sufficere arbitramur; quæ enim ex hac duplici potestate perperam intellecta, infert tertius Consultor opportuniori loco, confutanda relinquimus.

Nunc verò ad ostendendam decretorum inualiditatem accedamus;
10 † Primi quidem Decreti duæ sunt partes; Altera, vt immobilia non vendantur Ecclesiasticis, aut Ecclesijs; Postrema, vt non transferantur siue titulo donationis, siue ex relicto in testamento, & vt ita relicta vendantur post biennium;

Aduersus primam partem manifestissimè pugnat, tex. in c. fin. de immunit. Eccles. in 6. vbi improbatur decretum, ne laici quicquam vendant clericis, aut personis Ecclesiasticis, sub pęna excommunicationis ipso iure incur-

renda; quia præsumitur in derogationem
clesiæ; & huiusmodi præsumptio, vt ait i
tur in dolo; qui colligitur ex eo, quòd fia
persona in personam, siquidem fit mentio
tētio dirigitur ad religiosos, quibus ex dec
infertur, glos. ibi, sequuntur DD. & Barbat.
Eccles. alien. vel non, sub num. 177. in fin.
probatur eo ipso, &c.
Ad hunc tex. euitandum plura quidem s
gnorol. cons. 21. & Barbat. cons. 30. num.
pro Repub. Consultores adduxerunt, & prin
lus, & odium in Ecclesiasticas personas in eo
bat; eo quòd non certa species bonorum ve
ta erat, vt in casu nostro, sed omnia bona,
quam vendant, &c. Amplius detegebatur od
lus ex multiplicatis edictis, quibus laici proh
clericis emere, quod non contingit hic; quin
hibebantur molere bladum; coquere panem
hibere obsequia; vnde videbantur prorsus in
vitam conseruandam necessaria, quæ non hal
in casu nostro.
Nos verò putamus, intelligētiam illam esse
vt dolus in eo tex. ex eo solo colligatur, quod
sis expressa mentio facta erat; tùm quia ita inte
glos. quæ ab omnibus approbatur; tùm quod
di interpretatione accepta, tex. ille redditur m
tabilis, l. ancillæ, C. de furt. Abb. in c. cum in
tus, sub num. 1. vers. ex quo infertur, &c. de ele
in l. in ambiguo, ff. de reb. dub.
Alia verò prędictorum Signorol. & Barbat. in
tia, vt tex. ille, se fundet in eo, quòd omnium
prohibita esset; non recipitur à DD. qui verba il
quam vendant, &c. disiunctim intelligunt, non
ctim Io. Andr. Gemin. Anchar. & Franc. ibi, Alc
liusfam. §. diui, num. 11. & Ias. in d. lect. 2 nu. 71
nu

num.4. de leg. 1. Anchar. consl. 155. qui omnes per illum tex. decidunt, non valere statutum, quo prohibetur venditio rei, vel rei immobilis; vel prohibetur particulare commercium: optimè Felin. in c. Ecclesia Sanctæ Mariæ, de constit. sub nu. 93. dicens non esse constituendam differentiam in terminis, d. c. fin. an omnia, an aliqua prohibeantur, quando prohibentur vendi Ecclesiæ, vt hic;

Vltima deniq; intelligentia, vt dolus fundetur in multiplicatione decretorum, ex qua videtur resultare odium in Ecclesiasticos; nec ipsa recipitur; quandoquidem Gemin. & Franc. summantes tex. & notabilia colligentes, de illis decretis alternatiuè loquuntur, & omnes in d. §. diui, trahunt eundem tex. ad statuta prohibentia duntaxat alienationem.

Sed quando etiam decisio illius tex. fundaretur in multiplicatione decretorum; non ideò minus faceret; nam vt admittit ipse Barbat. d. consil. 30. procedit etiam ille tex. in similibus, vel maioribus casibus; Et in casu nostro à DD. Venetis multiplicata fuere edicta longè quidem grauiora illis, de quibus in eo tex. Ibi namq; sola vẽditio prohibebatur; hic verò, & donatio, & relictũ ex testamẽto; Ibi de re Ecclesię non disponebatur; hic de re iam Ecclesiæ quęsita ex testamẽto; de iure; necnon pacto in bonis emphiteoticis, vel liuellarijs.

Ibi interdicebantur quędam concernentia temporale commercium cum laicis; ne scilicet panem coquerent, ne bladum molerent; hic verò interdicuntur ea, quæ commercium etiam spirituale cum religiosis concernũt, dum laici prohibentur, ne Ecclesias ædificent, ne coetus, aut Congregationes ineantur.

Ibi nihil statuitur, quo personæ religiosorum coerceantur, at hic secus; dum alio edicto religiosi in delictis subijciuntur Iudicibus secularibus; Tandem illa edicta dirigebantur ad præiudicium Prælatorum, Clericorum, & Ecclesiasticarum personarum; hic verò ad præiudiciũ

quoq;

quoq; ipsarum Ecclesiarum, quod grauis
§.diui num. 11. Felin. in d. cap. Ecclesia S
Reiectis igitur responsionibus ad hun
mus optimè probari, illius auctoritate, I
creti inualiditatem.
Maximè verò aduersus aliam partem h
11 cit; nam † quæ donantur, & relinquunt
anima; spiritu Dei relicta dicuntur, §. si c
ricus, auth. de sanctiss. Episcop. ibi, sed cu
mus, eos talia pro salute animæ suæ facere
de testam. vbi Abb. in 1. notab. Butr. in cap.
num. 10. in quibus actibus sacri Canones
quirunt; nam quæ spiritu Dei aguntur, ne
ge, cap. licet de regular. & can. final. 19. q. 2.
spiritus Dei est, ibi libertas, & quæ spiritu
non sunt sub lege, &c.
12 Insuper etiam illam partem edicti, qua †
tur acquisita alienare post biennium, vltrà I
tatem in autent. hoc ius porrectum num. 18.
Eccles. oppugnat tex. in c. 1. de immunit. Ec
nec etiam liceat illis (loquendo de dominis
bus) ipsas Ecclesias, vel personas ad distrah
alienandum, vel extrà manum suam ponend
ta iam, vel quæ deinceps acquirentur, aliqu
ctare, Inualidum ergo dicetur istud decretum
tur laicis libertas donandi, & relinquendi Ec
non Ecclesiasticis personis libertas retinend
de illis ad libitum disponendi.
13 Vlterius & † nullitas huius decreti ea pręc
ne conuincitur, quòd sit cõtra libertatem Eccl
authe. cassa, C. de sacros. Eccl. c. nouerint de sen
municat. & vtrobiq; DD. & hoc quidem prob
non erit difficilè, siquidem tres de hac re circum
opiniones relatæ per DD. in d. auth. cassa, vbi P
7. & in c. Ecclesia S. Mariæ de constit. vbi Dec.

Felin.sub num.68.vers. expedita, prima quæst.

Prima quando Ecclesijs, aut ecclesiasticis personis auferuntur, quæ ex priuilegio eis competunt; Innoc. in d. c.nouerint de sent. excommunicat.

Secunda quando propter decreta ecclesiastici reddun tur timidiores, Bart. & Angel. in l. 1.§. quæ onerandæ, ff. quarum rerum actio non datur.

Tertia quando tolluntur ea, quæ de iure cõmuni com petunt, & hæc est magis recepta opinio, c. cùm terra, de elect. vbi not. Butr. & Imol. Alex.cons.211.num. 7. in 2. Dec.in d.c.Ecclesia S. Mariæ num.3.& Felin.sub nu. 68. Calcan.cons.7.num.14.& seq.Grammat. decis. 100. nu. 13.Cassan.in consuet.Burgund.rub.9. §. 10.

Decretum istud tollit facultatem acquirendi stabilia tit.onerosō, & lucratiuo inter viuos, & causa mortis; & disponendi de re propria ad libitum; quæ omnia de iure communi Ecclesijs competunt, l. traditionib. C.de pact. l. 1. & vlt. C. de sacros. Eccles. l.dudum C. de contrahen. empt.

Reddit etiam clericos timidiores, dùm non aliter possunt acquirere, vel acquisita retinere, quàm cum licentia superioris; & dum pœnam adiungit, si aliter fiat, Alberic. de stat.par.2.q.2.num. 72; ibi, maximè propter pœnæ; appositionem, &c.

Adimit tandem priuilegia competẽtia Ecclesijs in acquirendo inter viuos, de quib. in l.fin.C.de sacros. Eccl. quæ innumerabilia sunt; Roman.latè, in aut. similiter, C. ad l. falcid. Tiraquel. de priuileg. piç caus. sublata .n. facultate acquirendi, necessariò quoq; sublata dicuntur priuilegia acquisitioni adhærentia, & qui tollit principale, tollit etiam accessorium iurib. vulg.

Accedat, quod inter religiosos multi reperiuntur, qui ex priuilegio apostolico, possunt acquirere, & retinere stabilia, vt est notissimum, & constat ex Concil. Trid. sess. 25. de regular. cap.3. quod priuilegium, hoc decreto tol-

litur, neq; conuenit, vt quod Eccleſiaſ
rioribus conceſſum eſt, tollatur a laicis Pr
in Eccleſiaſticos, & eorum bona iuriſdicti
tibus. can. continua, can. ſacerdotibus, c
q.1.cap. ſi diligenti, de foro compet. cap.
cenſ. in 6.& alibi ſæpè.

Neque † obſtat, quod verba prohibiti
14 gantur in Eccleſiaſticos, ſed in laicos exi
riſdictione decernentium: quia directè, ve
datur libertas Eccleſiæ non refert, d. c.
de immunit. in 6. c. quanto de priuileg. c. ſta
retic. in 6. etenim verba diriguntur in laico
coercentur clerici, Paul. in d. aut. caſſa num
cap. perpendimus in fin. 15. col. ibi, item p
ctè, &c. de ſent. excommunicat. Bald. conſ.
2. verſ. nam aut opus, &c. in primo dicens,
gabellæ ſit annexum contractui, non comp
cos ementes ab Eccleſia, quia per indirectum
libertatem Eccleſiæ; eò quod Eccl. tanto m
ret, ob onus, Calder. & Collegium noſtrum
conſ. 12. & 13. idem Anchar. 155. ſub num. 7
Eccleſijs, &c. Alex. 211. nu. 7. & 10. in 2. Ge
1. verſ. ſicut ergo directè, &c. Iaſ. conſ. 161. c
circa aliam dubitationem, &c. in 2. Bellon. 4
Albe. 8. num. 18. Marant. diſput. 8. ſub num. 4
ptimum, &c. Grammat. deciſ. 100. num. 10. &

Et iſtud longè magis procedit hoc caſu, in
relationem, dum decernitur de venditore, e
nitur de emptore, & dū laici prohibentur ven
Eccleſiaſtici prohibentur emere, Purpurat. in
addit. ad Iaſ. in lectura in §. diui, ſub n. 74. in
trariam) Addent. ad Bart. in l. final. C. de exact.
10. Gemin. in cap. eos in §. clericis col. vlt. verſ.
de tempor. ordin. in 6. Corn. conſ. 145. num.

Pariter non obeſt dicere, quod non abſolutè

beatur, sed cum temperamento; videlicet sine licentia; quia hoc non diminuit, sed auget offensionem libertatis, Abb. cons. 83. in p.° Felin. in d. c. Ecclesia Sanctæ Mariæ, nu. 96. actus enim petendæ, & concedendæ licentiæ potestatis est, & iurisdictionis, nec licentia tendit ad alium finem, quam ad vsurpandam iurisdictionem Ecclesiasticam, præsertim in eo, vt religiosi stabilia retinere nequeant absq; licentia; quo maximè libertas ipsa læditur c. fin. ibi, non solum de alienatione feudorum, ac aliarum possessionum Ecclesiarũ, & vsurpatione iurisdictionum, &c. de reb. Eccl. alien. vel non, Lap. allegat. 92. num. 4. Alciat, in d. aut. cassa num. 4. Non .n. dici potest, esse in libertate ille, cui petenda est licentia, glos. in clem. dudum. de sepult. quæ exponit liberè, idest sine licentia, Abb. in c. 1. num. 4. de offic. ordin. & in terminis Cardin. Alban. de immunit. Eccl. nu. 11. Anton. Burgos. in rub. nu. 105. & 109. in c. Ecclesia Sanctæ Mariæ nu. 25. cum seq. ext. de constit.

Nec etiam obstat dicere, quod non tollatur prorsus Ecclesijs facultas acquirendi, cum pecunias, & mobilia valde pretiosa acquirere possint; & dum pro rebus habent pretium, est, ac si rem haberent, l. si rem, & pretium, ff. de petit. hæredit.

Nam etiam dicitur lædi libertas prædicta, quãdo simpliciter restringitur; faciunt, quæ diximus supra ad c. fin. de immunit. in 6. Sayr. in thesaur. cas. conscient. lib. 3. cap. 19. sub nu. 9. vers. & denique, &c. & satis est, vt fiant clerici deterioris conditionis, quam sint laici, Anchar. d. cons. 155. num. 2. & vt clerici opprimantur, laici verò fiant audaciores, Bald. in rub. de constit. num. 3. Illud verò, quod pretium succedat loco rei, procedit in vniuersalibus, vt notum est. Accedat, quod † immobilia sunt alijs
15 omnibus pretiosiora, Cardin. in d. c. perpendimus, col. 16. in prin. vers. & hoc maximè, &c. de sent. excommunicat.

Non etiam obstat, quod istud edictum non præiudicet

omnibus Ecclesiasticis, fortè quia a dsin t
tes, & alij, quorum regula non patiatur,
16 retineant stabilia; quia † licet prædictum
solam Ecclesiam, & illius religiosos affic
nihilominus contra libertatem, Cardin. i
mus, in 4. & 5. quæst. Dec. in d.c. Ecclesia
num. 12. de constit. ea nimirum ratione
Ecclesia vniuersalis, & vnus thalamus Chr
offenditur vnum membrum, & tota offen
can. quamuis, & ibi Turrecrem. 21. dist. c.
can. rogamus, 24. q. 1.

Nec ideò minus dicetur contra libertate
seferat quendam prętextum æquitatis, & v
eæ, Dec. in d. c. Ecclesia Sanctæ Mariæ, s
nu. 161. Doct. omnes in d. §. diui, & dicetur
mat. d. decis. 100. num. 11. & quòd præiu
poralibus; quia, & in istis cauendum est, n
clesiarum lædatur, c. 1. & c. non minus, de
clesf. c. final. de reb. Eccles. alien. n. vel non, c
munit. Eccles. in 6. Sayr. in thesaur. cas. co
cap. 19. num. 9.

17 Opinamur etiam, † inualiditatem huiu
concludenter inferri ex inconuenientibus, q
tur, data illius validitate.

Primum, quòd Ecclesiæ facilè possent
dote consistente in stabilibus, contra can. ne
secrat. dist. 1. vbi Turrecrem. quæst. 6. glos.
cut, in verbo, consecranda, & ibi Anchar. d
Eccles. Bald. cons. 132. in 3. concludens in p
edicta non valere, quia sequeretur, quod E
posset dotari, neq; ditari.

Secundum, esset inconueniens, quòd cum
rum sit determinandus numerus, iux. faculta
tus, vt in Concil. Trident. sess. 25. de regular. c
& hospitalarij teneantur eadem mensura ad h

tem, Anchar. in d. c. cum ficut, de consecrat. Eccl. si bona aliquo tit. non possent acquiri, neq; multiplicaretur numerus seruorũ Dei, nec caritas adaugeretur, & ita praeiudicaretur cultui diuino contrà expressum tex. in c. ex parte, de constit.

Tertium, seruato huiusmodi decreto, sequitur, quod Ecclesiastici, quorum religione, magis quam officijs, & labore corporis, Respub. laicalis continetur, can. in qualibet, in fin. princ. 23. q. & Illustris. Bellarm. de exempt. clericorum, cap. vlt. in fin. non solum erunt laicis Christianis conditione deteriores, vt antea dictum est; verùm etiam ęquiparati Iudęis, qui ex constitutionibus superiorum, stabilia retinere non possunt; quod maximè inconueniens est, cum neutiquam spernendi, sed à Principibus laicis, maximo in honore, & reuerentia habendi sint clerici, can. quis dubitet, 66. dist. & can. 1. 97. dist.

Plura verò, quæ de libertate Ecclesiastica non lædenda, scripserunt doctiss. quidam recentiores, nos hîc consultò ommittimus.

18 Suis deniq; † opinio (quam defendimus) etiam auctoritatibus constat; cum infiniti propè D D. eam sequantur in terminis statutorum prohibentiũ alienationem in clericos, vel Ecclesiam expressim; & in fortioribus terminis, videlicet in statutis generaliter prohibentibus alienationem in non subditos, moti ex d. c. vlt. de immunit. Eccles. in 6. & quia si decreta, vel statuta huiusmodi valerent, læderetur libertas Eccles. Hi verò sunt.

Bart. in l. fin. C. de sacros. Eccl. num. 18. Bald. num. 17. dicens, ita se habere veritatem, & aliàs dixisse; Paul. nu. 5. Iaf. nu. 30. & in l. filiusfam. §. diui, ff. de leg. 1. Bart. nu. 11. & 12. Florian. num. 21. Angel. num. 4. Alex. nu. 11. & 12. Ias. in p.ª lect.ª num. 72. Ferdinand. Loazes num. 152. Crott. num. 80. Rip. num. 81. Socin. iun. num. 166. & Bolognet. num. 200. quorum plures testantur esse communem opinionem, à qua non recedendum in iudicando, &

consu-

consulendo; idem Bart. in l. dudum, C
empt. Io. Andr. in d. c. vlt. de immunit. in
tur Anchar. Gemin. & Franc. nec differ
perpendimus, de sent. excommunicat.
dicta perpendantur; cumq; sequitur Op
ui, num. 83. dicens, ante Cardin. idem q
lyc. in d. aut. cassa, Barbat. in rub. de reb.
non, num. 177. Omnes in d. c. Ecclesia S
præcipuè Felin. qui de communi testatu
cialup. in l. omnes populi, num. 98. vers.
bitatur, &c. ff. de iust. & iu. idemq; Bald.
super statuto, quo prohibebantur vend
soluenti gabellam, respondet, illud nō p
dente Ecclesiæ, tribus rationibus, quar
si statutum intelligeretur de locis Eccles
tra libertatem Ecclesiæ, & non valeret,
c. nouerint, de sent. excommunicat. In c
fin. lib. 2. licet dicat nolle decidere hoc
tamen pro Ecclesia esse cōmunem opini
do de clericis expressa mētio facta esset,
valere statutum, quoad clericos, apud A
sub nu. 5. vers. & hic etiam distinguo; i
cons. 21. in fin. de constit. & Barbat. cons.
fatetur hanc opinionem esse communem
riam teneat, Anchar. cons. 155. & Coll
iuris Cæsarei apud eum cons. 14. Corn.
6. in 4. Abb. 26. in 1. & quando clericus
clesia, Angel. cons. 47. num. 3. Socin. co
cons. 19. num. 11. & 12. Alb. cons. 8. i
cons. 15. in 2. Cassan. Ad consuetud. Bu
num. 51. Fernand. Vasq. de success. crea
num. 648. vers. deniq; leges, &c. vbi test
posse disponere, ne bona immobilia trās
aut Ecclesias; nec quod res eis acquisitæ
alienarentur, nisi id fieret ex concession

tione Papę; asserẽs ita in comitijs Hispaniarum sancitum fuisse, Clar. in pract. crim. quæst. 82. in 5. statuto, inquit, quod ita tenent omnes, Petr. Pech. de amortiz. bonorum cap. 6. Tiraq. de legib. conub. l. 8. num. 172.

His ita firmiter aduersus primum decretum stabilitis, vt eadem veritas, suamet firmitate consistens, clarius
19 elucescat † operæpretium esse duximus, Consultorum Reipub. fundamenta penitùs euertere, quæ quàm leuia sint, & quàm facilimè resoluantur, ex subiectis apertissime constabit.

Ad primum igitur, quod est, vt ob publicum bonum, & honestam rationem licuerit Principi seculari, interdicere laicis subditis, alienationem absq; licentia; præsertim quandò id non aduersatur legi veteris, vel noui testamenti; & concurrunt requisita ad essentiam legis, de quibus in can. erit autem lex 4. dist. & quod huiusmodi statuta includant etiam clericos, ex pluribus instantijs concludentibus clericos in hoc communem habere cum laicis Rectorem, & Regem, Sot. de iust. & iur. lib. 1. quæst. 6. art. 2. Molin. de iust. & iur. disput. 31. quæ sunt illationes à tertio Reip. Consultore deductæ; quarum nos confutationem superiùs indicauimus.

20 Respondemus, † non sufficere publicum bonum, & honestam rationem, vbi deficit potestas legislatoris, quę deficit vbicunq; tollitur Ecclesiasticis, quòd eis communi iure quæsitum est, Bald. in l. 1. sub num. 55. C. de sum. trinit. vbi improbans Bart. dicentem, quoddam statutum valere, etiam super clericis, quia æquum, & bonum; ait, ista ratio non valet, quia per hoc non datur auctoritas statuenti, &c. Dec. in d. cap. Ecclesia S. Mariæ nu. 55. Felin. num. 89. & in d. §. diui, Ruin. sub num. 92. Crot. sub num. 80. Soc. iun. num. 168. Alb. d. cons. 8. num. 20. Surd. cons. 301. nu. 26. & deficiente hac auctoritate legislatoris, quæ supponitur in d. can. erit autem lex, dici non potest, quòd concurrant requisita ad legem necessaria, suorum

rum præcipuam esse legislatoris auctorit
refert Rebuf.in proœm.ad constit.Gal.n
datæ non sunt in terminis procedunt e
blico laicorum, & clericorum ; sed hoc
ceret publicum bonum laicorum, & p
ricorum.

Præterquàmquòd non est verum, i
conditis à laicis) clericos ligari, quippe
seruare vi rationis solius ; non legis ; ne
ctandi ad obseruationem eorum ; sed à
clesiasticis ; vel ijs saltem consultis, DD
l.ad instructiones, C. de sacros.Eccl.& in
immunit.Eccles.Guid.Papa decis.78.Ab
2. in secundo.

21 Dùm verò dicitur, quòd † clerici hab
Regem. & superiorem cum laicis, hoc nō
superioritatem coactiuam, sed tantùm q
tione naturali, clerici sint sub legibus, q
laici; conueniendi tamen coràm ecclesia
quo casu libertas Ecclesiastica non lædit
Molin.d.disput.31. Sot. autem, quod vi
non loquitur, sed tantùm disputat, an ad
pertineat vitiorum omnium cohibitio,

Amplius animaduertendum putamus
22 in proposito hoc argumentum ; quia † c
vtilitatem temporalem, cui innititur de
vtilitas publica ecclesiasticorum, vt cresc
ita vt possint augere numerum religiosor
ficentius diuino incumbere cultui; quæ c
vtpote concernens ius diuinum, præfertu
mus, C.de sacros.Eccles. c. bonæ memor
prælát. & per hæc iura Batt.in l. 1.in 4. op
ff. solut.matrim. quem alij Doct. ibi sequ
ordine literæ probat tex. in l. 1. §. huius s
& iur.ibi, publicum ius, In sacerdotibus
bus consistit.

Possumus etiam prætensam ex aduersò publicam vtilitatem inficiari; quam Reip.consultores fundant in eo, quod Ecclesiastici in eorum bonis, ad munera, & collectas reddunt se difficiles; Respondetur enim, quòd si munera sunt realia, ad ea quoq; Ecclesiastici tenētur, quando scilicet bona sunt affecta, antequam ad eos transeant, l. placet, C.de sacros.Eccles.can.placuit, 16. q. 1. quòd si personalia sint, quæ præstare publicè intersit, adhuc religiosi tenentur, compellendi tamen à suo Superiore, vt antea diximus, ex cit.l.ad instructiones, & d.c.non minus.

Dum secundò eam probant, quod maiestas Principis consistat in subditis diuitibus; pro comperto habemus,
23 † nusquam reperiri, quod exercitium charitatis diminuerit diuitias, nec Imperium Græcorum declinauit; quando Constantinus donauit Ecclesiæ, sed quando cęperunt Imperatores contemnere sanctam Sedem Apostolicam; immò edictum hoc, vt stabilia non transeant in Ecclesias, erit in causa, vt numerus religiosorum restringatur, & tunc plures mulieres nubentes in seculo; quia non poterunt nubere in Domino, maximè extenuabunt diuitias familiarum, & plures fratres, quorum aliqui fortè religionem profiterentur, si non esset numerus restrictus, manebunt in seculo, & distributis facultatibus in plura capita, sordescet familiarum decor, qui potissimum in eo consistere videtur, vt in paucioribus bona vnita consistant; conferunt ea, quæ de rationabilitate primogenituræ scripsit Molina, de Hispan. primogenit. cap. 18.

Secundum erat argumentum aduersariorum, quod quemadmodum priuatus pacisci potest, ne bona alienentur in Ecclesiam; & idem etiam testator disponere; sic
24 multo magis statuentes; Cui respondetur, immò † pacta priuatorum non valere ad præiudicium Ecclesiæ, licet contrauenìens pacto, teneatur ad interesse, glos. in l. fin. C.de pact.inter empt.& vendit.in verb. permanere, quæ est cōmuniter recepta, Ias. in d. §. diui, 2.a lect.a nu. 112.

D Secun-

Secundò dicimus in huiuſmodi pacto,ho
re de bonis proprijs, in hoc vero decret
25 diſponere de rebus ſubditorum ſuorum,
iuriſdictionem,& protectionem tantum,
& hac ratione non tenere argumentum d
tum ; poteſt enim priuatus, de cuius inte
mittere iuramentum, quod tendit in ſui
ſponſal.ſed hoc ſtatuto laicorum fieri nor
c.cum contingat, & c.vlt.de iureiur. Ale
in p.° Amplius poſſunt paciſcentes remit
nem, l.vlt.§.vlt. C.de tempor.appellat.&
let ſtatutum, vt appellare non liceat, c. v
reiur. Tertiò, ex pacto Eccleſia vix lædit
ius acquirendi ab alijs,ſed hoc ſtatuto,p
& de primo ad ſecundum non arguitur,
bertate Eccleſiæ non offendenda, vt col
ctione Cardin.in d.c.perpendimus, de ſe
cat. cuius tamen in hac re ſentẽtiam ſatis
bitramur, vt infra.

Et hæc omnia ſunt ex mente Felin.
num. 55. in d. c. Eccleſia Sanctæ Mariæ,
num. 81. & Ruin. num. 83.in d. §. diui,
Bald. in l.ſi quis ita, C.de pact. inter em
ponens contra illam legem, autent.caſſa
cedere in ſtatutis, quæ præſumuntur fact
tem Eccleſiæ, ſecus verò in pactis priua
tolluntur, quæ de prohibita alienation
runtur ; quibus etiam in indiuiduo reſp
d.§.diui, num.94.& ſeq.& Socin. iun. n

Tertiò, pluribus probatur licere præ
in acquirendis, & ideo valere ſtatuta, vt
tis religionem, non tranſeant in Monaſt
cleſia non præſcribat contra laicum. Se
26 ſio † in particularibus quandoque præi
nõ in vniuerſum,dum ſcilicet ſtatuitur,

dantur, neuè alio tit. transferantur; ratio differentiæ est, quia primo casu læditur Ecclesia in illo casu particulari, remanente ei intacto iure quærendi in cęteris; At secundo, cum tollitur ius quærendum; tollitur etiam ius acquirendi stabilia, quod Ecclesiæ quæsitum est, vt in terminis benè probat, tex. in c. 1. de immunit. Eccles. in 6. vbi prohibentur contrà libertatem Ecclesiasticam imponi taliæ super bonis Ecclesiæ acquisitis, vel acquirendis, & ita nec in acquirēdis pręiudicari potest Ecclesiæ in ijs, in quibus immunitas eius consistit; hoc etiā sentit, Abb. cons. 26. in fin. lib. 1. Etenim in iuribus quoque incorporalibus, vt est ius acquirendi, libertas Ecclesiastica læditur, Alex. de Neuo in c. quæ in Ecclesiarum, de constit. num. 10. inquiens, statuta dici contra libertatem Ecclesiæ, per quæ infertur damnum Ecclesiæ super iuribus ad eam pertinentibus,& ita indistinctè de iuribus loquitur,
27 & ex his † differentia, an de quæsitis, an de quærendis agatur, in statutis lædentibus Ecclesiæ libertatem communiter reijcitur, Cagnol. in l. fin. num. 89. & Bolog. sub nu. 105. ad fin. ibi, & differentia, Bart. de iure quæsito,&c. C. de pact.

28 Quod verò dicitur de statuto, † ne bona ingredientis transeant in Monasterium, damnatur ab Angel. in d. l. fin. col. 1. vers. sed tu dic,&c. & quidem communiter, Dec. in d. c. Ecclesia Sanctæ Mariæ, sub num. 49. Cagnol. & Bolognet. in d. l. fin. loco suprà citato, Alex. cons. 139. num. 13. in 2.° Socin. cons. 183. in fin. 2. col. vers. & licet in statuto, &c. in 2.° Et quandò contraria opinio verior esset, nihilominus tali statuto non tolleretur in totum ius acquirendi, vt hic, & quamuis in Gallia seruetur, vt Monasteria non succedant, id tamen non est vi statuti coactiua, sed est consuetudine promiscua laicorum, & religiosorum, vt benè declarat Guil. Benedict. in c. Raynutius, vers. & vxorem,&c. sub num. 225. de testam.

Validitas alterius statuti de præscriptione (si fortè ad-

mittenda erit) nihil nocebit; quia non a
rendi alijs modis, sed tantum præscriptio
Instantijs filij, serui, & prælati non insist
in singularibus possint præiudicare non a
queunt tamen in vniuersum, patri, Dom
29 siæ facultatem acquirendi adimere. † In
ommittendũ, quod licet possit nõ acquire
de suo tenetur conseruare Eccl. indemne
12.q.4.in c.fin. 16.q.6. Abb.in c.1. nu.9.

Quartum fundamentum innititur æq
30 quilq. iuris, † vt quemadmodum Papa
na Ecclesiæ non possint alienari in laicos
tia; sic Princeps secularis statuere possit
rum, absq; eius licentia, alienentur in cle
edictum relatiuum sit ad c. hoc consultis
clef. alien. vel non, in 6.

Sed nihil, aduersus Ecclesiam; quia di
ni; nam ideò non possunt clerici alienare
perioris, quia sunt tantum administrato
can. videntes, & can. res Ecclesiæ, 12.q.1
li, C. de sacros. Eccl. laici verò sunt domin
rum, l. in re mandata, C. mand. Quòd res
fanæ, est quid odiosum; quod profanæ f
rabile; primum tendit ad destruendum
alterum verò ad construendum: Summ
iorem habet potestatẽ in clericos, & bona
habeant Principes in bona subditorum;
Ecclesiæ, res ad sui naturam reuertuntur,
uenerunt, l. si vnus, §. pactus ne peteret,
rò ab Ecclesia in laicos bona transeant,
terminorum diuersitas inde nascitur, qu
& ante eos, Barbat. d. cons. 30. in 4. non
argumẽtandi, dùm conferunt bona subd
de quibus edictum loquitur, cum bonis
tebat enim bona particularia laicorum

bonis proprijs patrimonialibus clericorum; vel bona Ecclesiæ, cum bonis Reipub. & tunc cognouissent ex parte Ecclesiæ seruari æquitatem edicti, quod quisq; iuris, non seruari autem à parte Reipubl. in hoc edicto; quia si bona Ecclesiæ nō possunt alienari sine licentia Summi Pontificis, qui est in terris Vicarius Christi, cuius sunt ipsa bona; ita nec bona Ciuitatis, & Reipub. alienantur de iure, sine licentia eius, qui Reip. præest, vel eorum, qui totam Remp. repræsentant, l. fin. C. de vendend. reb. ciuit. lib. 11. Losæus de iure vniuersit. par. 3. cap. 5. quod dubitandum non est seruari apud DD. Venetos, qui summo studio curant Reipub. cōseruationem. Si verò bona propria clericorum spectassent Cōsultores, quemadmodum Summus Pontifex permittit, vt ea alienari possint etiam in laicos, absq; licentia; ita quoq; ex æquitate huius tituli, quod quisque iuris, Senatus permittere deberet, vt laici possent absq; licentia, in religiosos alienare.

31 Ad quintum fundamentum, † quod vtilitas publica, ne laici nimis onerentur collectis, præferri debeat priuatæ clericorum; Iam satis, superq; responsum est, quod vt bona ad Ecclesiasticos transeant, respicit publicam vtilitatem; maximè si ad Ecclesias; quæ vtilitas præfertur vtilitati publicæ profanæ: & clerici si non grauantur collectis, quibus tamen quandoq; grauari probauimus antea; grauātur saltem pluribus alijs oneribus Ecclesiasticis, directis ad bonum spirituale laicorum.

32 Sextum fundamentum, † vt ob diuitias, quas ex successu temporum, obtinuerunt Ecclesiæ; reuocanda forēt priuilegia acquirendi. Non sustinet edictum: quia quo magis diuitiæ crescunt, magis etiam crescit eleemosinarum onus, & cura multiplicandi numerum religiosorum; Non enim potest dari excessus diuitiarum in Ecclesia, in qua omnis immensitas, dicitur optima mēsura, §. sumus, auth. de non alien. reb. Eccles. Præterea edictum est generale, ita vt etiam afficiat Ecclesias non abundantes opibus;

bus; & quando superiores Ecclesiastici concet
Ecclesiæ haberent stabilia, vtiq; poterant hæ d
uideri; ideò nō potest allegari nunc huiusmo
tollendam concessionem, Alb.d.cons.8.sub n
dem quicquid sit, laicalis vtiq; iurisdictionis
rei prouidere, can. videntes, in fin.12.q.1.

33 Septimum fundamentum, quod † Respu
subditos disponere ad beneplacitum etiam, c
tur damnum Ecclesiæ præter intentionem; c
dum priuatus in loco suo ædificare potest,
præiudicet alteri, dum tamen id non faciat a
nem; & quod prima charitas incipit à se ipl
C. de seruit. & aqua; & quemadmodum Ec
Resp. possit sua tueri iura; Non est difficilis

34 In primis, † quoniam in suo quis facere pot
damnum alterius, non quidem, vt tollat iu
quare non licet vicino aliquid facere, per c
seruitus vicino quęsita, l. altius, C. de seruit

35 Vlterius † vulgare est, quem posse in lo
quod vult, dummodo non immittat in alie
Resp. poterit facere in suos subditos, dum
gat subditos iurisdictionis Ecclesiasticæ, vt
dicando, quando de illis mentionem expr
supra.

Prętereà istud argumentū procedit, da
minis, hoc est concurrente priuata vtilitat
uata; secus est concurrente priuata cum
enim non licet etiam in suo ad priuatam
facere, ex quo sequatur lęsio vtilitatis pub
casu intrat reg.[a] l. præses, C. de seruit. & a
priuileg. schol. priuil.8. idem est, dato co
vtilitatis profanæ, & diuinæ; cum eadem
lationis, quæ est inter priuatam, & publ
profanam, sit etiam inter diuinam, & p
cam; vt probauimus supra, ad primum

36 Nec † poteſt dici illa ordinata charitas, per quam ſpiritualia poſtponuntur temporalibus; Tandem eodem mo-
37 do (datis paribus terminis) vna † Reſp. temporalis tuetur iura ſua aduerſus Remp. temporalem; ſed quod temporalis Reſpub. tueatur iura aduerſus Remp. Eccleſiaſti-
38 cam, non eſt admittendum; cùm † Principes ſeculares non ad benè eſſe, ex quoddam ordine charitatis (vt opinantur aduerſarij) ſed præcisè, & ex debito eorum officij, teneantur Eccleſiam tueri, can. principes, 23. q. 5. vſq; adeò, vt deficientes ab hoc officio, poſſint à principatu deponi, Abb. in c. venerabilem, num. 9. de elect.

39 Quòd † ſimilia vigeant ſtatuta pluribus in locis, & ſeruentur; Dicimus id eſſe de facto, quod indicat Gail. qui obſeruat. 32. in 2.° prius dicit eſſe communem opinionem, vt hæc ſtatuta non afficiant clericos; poſteà ſubdit contrarium in Germania ſeruari; Itaq; ſi communis opinio habetur pro veritate iuris, iux. not. in c. ne innitaris, de conſtit. ergo, quod in contrarium ſeruatur, eſt de facto, quod allegare, aliud non eſt, quam allegare inconuenientia, de quibus conqueritur Papa in c. clericis, de immunit. in 6. dicens, quod nonnulli Eccleſiarum Prælati, Eccleſiaſticæq; perſonæ trepidantes, vbi trepidan. non eſt, tranſitoriam pacem quęrentes, plus timẽtes maieſtatem temporalem offendere, quam æternam, abuſibus præiudicantibus libertati Eccleſiaſticæ, non tam temerariè, quam improuidè acquieſcunt; Et in ſpecie abuſus Regni Luſitaniæ, de quo per tertium Reip. conſultorem, fuit quidem ille ab initio improbatus, etiam vſque ad excommunicationem Regis, & interdictum Regni; & deinde reuocatus; licet poſteà cum conſenſu Papæ, noua lex facta fuerit, quam refert Molin. diſput. 140. & de hoc ſcripſit Cęlius de libert. & immunit. Eccleſ. in fi. vnde in propoſito non ſeruit hæc lex Regni.

40 Ad † auctoritatem Zabarel. conſ. 144. etiã ex mẽte Federici de ſen. Reſpondemus Zabarel. nihil firmare; ſed

potius

potius remittere se ad tradita per eum, in
vbi tribus, aut pluribus in casibus, de qu
ab eo proposita, mirificè fauet opinioni

Federic. autem, qui debebat allegari c
nat casum à quęstione nostra diuersum, c
net statuta, data modica lęsione reproba
magna, siue modica sit lęsio Ecclesiæ no
Lup. tract. de libert. Eccles. par. 1. quęst
Nam ita læditur libertas, Surd. cons. 33
vers. & in hoc non curo, & num. 27.

Præterquàmquòd dicimus ex passiua
nullum resultare præiudicium Ecclesiæ
fauorem, at ex actiua secus: Neq; verò
Ecclesiam inhabilitatio, quin ei præiudic
non poterit præsertim à laicis, qui supe
tuendi potestatem habent, d. c. Ecclesia
& d. c. final. de immunit. Eccl. in 6.

Ad id, quod priuilegia pro temporun
riari debent; Respondetur illationem n
quod laici priuilegia Ecclesiæ mutare nc
libertas diuini iuris est, cap. 20. de refor
Trident. sess. 25.

Nullum etiam infirmius argumentu
41 quod sumitur ab † obseruantia. Quando
nabilis est obseruantia, quæ libertati der
cæ; glos. in cap. fin. de consuetud. eoqu
diutius eiusdem processit abusus, Rot. i
suet. decis. 10. nu. 4. veritati .n. consuet
tusta) minimè præiudicat, can. si consuet

42 Ad † auctoritates contrarias satisfactu
ipso; quòd ostendimus contra eas stare c
nionem, & præsertim cùm ostensum fuer
trarium fuisse, & testatum quandoq; ver
nem opinionē esse pro Ecclesia; quicqui
ta eam scripserit in cons. 11. quod est co

ijs Collegij nostri, Calder. & Anchar. in d. cons. 155. & in c. 1. num. 169. de constit. ex tot communis opinio, Iasi. in l. quo minus, nu. 156. ff. de flumin. Barbat. quandoq; probauit opinionem nostram, vt in cons. 65. nu. 11. in 4. quandoq; cõfessus fuit communem opinionem esse contra eum, & varius fuit, quando de Ecclesia est facta mentio; vt interim mittamus, quae de illius auctoritate scripsit Roderic. Suarez. ad l. primam de las Ganancias, nu. 44. Felin. in c. coeterum, sub nu. 10. vers. quarta solutio, &c. de rescript. quod desiderio impugnandi communes opiniones, delirauit.

Iac. Butrig. in l. assiduis, C. qui potior. in pignor. habean. reprobatur ab Angel. & Florian. in d. §. diui, & à Bald. in aut. cassa num. 2. C. de sacros. Eccl. Signorol. in cons. 21. reprobatur ab Alberic. in eodem casu scribente, & respondente eius argumẽtis, par. 2. de statutis, quęst. 2. nec facit contrà nostram opinionem, quatenus in fine dicit, valere statutum, quod subditi non alienent sine licentia Principis; quia cum non sit facta mentio de persona, in quam debeat fieri alienatio, nihil poterit dici contra libertatem Ecclesiasticam; licet nec istud transeat absq; difficultate, apud Card. in d. c. perpendimus, dum putat licentiam esse solemnitatem difficilem, Crot. & Loazes in d. §. diui, tenent opinionem nostram, licet allegentur contrà; Pariter Opizon. ibidem, qui sequitur Card. distinctionem in d. c. perpendimus, quae deseruit opinioni nostrae, quam & sequitur, Barbat. cit. cons. 65. num. 11.

Aliqui in summa loquuntur in statutis prohibentibus alienari in Ecclesias, res aliquas particulares, putam res stipendiarias, vel bona penes confinia; Aliqui loquuntur de statutis praescribentibus certam formam alienationi, quae non faciunt ad rem nostram; sed cadunt sub capitibus distinctionis, Card. in d. cap. perpendimus; Aliqui etiam sunt, qui licet teneant contrà Ecclesiam in statutis generalibus; quando tamen in illis est fa-

eu mentio ſpecialis de E clefia ; vel de Ec
uunt ; & in ſpecie, Bald.d.conſ. 1 1.apud A
de conſtit.conſ.2 1. Barbat.in d.rub.de reb
Alij etiam licet diſputando teneant contrà
tentur tamen habere contra ſe communen
vt Iaſ. in 2.ª lect.ª d. §. diui.

Hæc quoad primum decretum ſufficere
43 Quantum ad ſecundum edictum † de no
Eccleſijs, vel habendis cœtibus religioſoru
tia Principis, & Senatus ; nobis non eſt labo
oſtendamus auctores edicti vſurpare iuriſdi
periorum Eccleſiaſticorum propriam ; quia
apertiſſimi tex.in can.omnes, 22.diſt. can. be
in fi.& can.ſi Imperator, 96.diſt.can.omnes ba
tribus ſeqq.de conſecrat.diſt.1.c.2.de Eccl.ęd
de religio.dom.& c.1.eod. in 6. cum alijs tex.c
timus, quia pro omnibus ſeruit Concil. Tride
de regular. cap. 3.

44 Quæ contra adducuntur † nihil obſtāt, Bart.
Colleg. illicit. & Innoc. in c. dilecta, de exceſſi
non loquuntur de Collegijs religioſorum, ſed
quæ ſunt à Principe ſeculari probanda; & licet
quatur de Collegijs congregatis religionis cauſ
men loquitur de Collegijs religioſorum, ſed la
videlicet ad iuuandos oppreſſos, vel ad faciendū
ſynas ; ita ipſe Innoc. explicat.

Quòd priuatus non cogatur vendere fundum,
Eccleſia conſtruatur ; & quod paciſci poſſit, ne in
cleſia ponatur, l.2. ff.de religio.& l.final. C.de pac
empt.& vend.Procedit in priuatis, qui regulariter
num non compelluntur ; aliud eſt in ſtatutis; ſeruiu
quæ in præcedenti edicto diximus ad ſecundum co
rium ; aliàs ſi procederet iſtud argumentum ſequer
quod ſi Dom. Veneti ſtatuiſſent in ſtatu eorum, Eccl
ædificari ; quòd ſtatutū valuiſſet, quò nihil abſurdiu
cogitari poteſt. Illuc

Illud, quod Princeps id statuerit, nōn vt derogaret iurisdictioni Ecclesiasticæ, sed pro bono publico, ne in loco suspecto, & apud fortilitia ædificentur Ecclesiæ, & ne prætextu boni, & quæsito pietatis colore, perniciosæ societates ineantur; sed vt Princeps intelligat, an à Summo Pontifice sint approbatæ; Non excusat, sed accusat edictum, quia est, iurisdictionem Ecclesiasticam vsurpare.

Dicere, esse contrà libertatem Ecclesiasticam, facere edicta de Monasterijs, & Ecclesijs iam ædificatis; non autem ædificandis; nihil est; nam & illud, & istud pariter in derogationem iurisdictionis spiritualis cedere, ac ponere falcem in messem alienam; ex superioribus satis, superq; liquet.

Tex. verò in can. vlt. 96. dist. vbi dicitur; boni Principis, ac religiosi esse, Ecclesias contritas, atque concisas restaurare, nouasq; ædificare; & in can. administratores, 23. q. 5. vbi habetur, administratores secularium dignitatum, ad Ecclesiarum tutelam, non minus, quàm ad pupillorum, & viduarum protectionem constitutos; Nihil ad rem nostram; tùm quia non excludunt licentiam Ecclesiasticorum, dùm inuitant Principes ad ædificandas Ecclesias; tùm quia isti tex. instituentes, & augentes cultum diuinum, parum sanè faciunt ad probandū edictum, quod destruit eiusdem cultum.

Tandem Couaru. qui allegatur in reg.[a] possessor malæ fidei, par. 2. §. 1. nu. 8. vers. tertium est, &c. de reg. iur. in 6. vbi dicit, quod si communiter vtile sit laicis, & clericis, vt certa bona religiosis non vendantur; statutum super hoc valet; Nihil ad rem facit; quia nullo modo prohibitio huius edicti est vtilis religioni, & si vtilis esset, nō ideo magis seruanda, ob defectum iurisdictionis statuentis, d. c. Ecclesia S. Mariæ; nec ista prohibitio potest etiam dici vtilis laicis; Et hæc de secundo edicto.

45 Ad tertium accedentes † illud certè existimamus extrà omnem dubitationē, videlicet clericos exēptos à potesta-

te seculari, vtcunque suprema, cap. cum
c. clerici, & c. at si clerici, de iudic. c. null
quis contra clericum, & c. si diligenti, de
c. vnic. de cleric. coniugat. in 6. c. penul.
46 in 6. can. 1. & 2. ac ferè per tot. 1 1. q. 1. Ta
ptionem, iux. communem omnium opini
iure diuino, c. quamquam, iuncta glos. in
de cens. in 6. Card. in repetit. d. c. perpend
posit. de sent. excommunicat. Rebuf. in co
protectione concordatorum, vers. & primo
probans nullo tempore, vsq; ab initio Mu
dicatas cultui diuino, de iure fuisse sub imp
Aufrer. ad clement. primam, de offic. ordin.
mæ quæst. de communi testatur Iul. Clar. in
quæst. 36. num. 2. & textus veteris testament
damenta huius opinionis, refert Rebuf. cons
faciunt denique verba Concil. Trid. sess. 25. d
cap. 20. ibi, immunitatem Dei ordinatione, &
sanctionibus constitutam, &c.
47 Exemplis † autem Petri, & Christi allegati
toribus Reip. plenè satisfacit Præposit. in can. c
rum, 96. dist. col. 9. vers. & licet attribuatur,
lius, col. 13. vers. & his rationibus, &c. & tex. q
ex consultoribus putat ponderandum esse, in c
competenter, §. item notandum, 2. q. 7. vbi legi
in causis seculi Dauid Rex preerat Sacerdotibu
phetis; Respondetur ex mente Doctorum ibi;
chid. sub nu. 4. Turrecrem. in §. item, cum Balaa
Gemin. eod. §. vers. præerat his, &c. Bellamer. in
cum Dauid num. 1. Præposit. in d. §. item, cum E
in princ. testantur in primis, illa verba ponderata
sultore, fuisse verba Gratiani, qui mentitus fuit,
gò poterit quis inducere hunc tex. in his verbis
cum Gratiano mentiatur.

Referunt etiam intelligentiam Hugonis, quam a

bare videntur, quod Dauid præerat Sacerdotibus, & Prophetis, ratione dignitatis, non ratione iurisdictionis; & secundum hanc intelligentiam, minus rectè ponderatur, contrà communem opinionem; Ex his omnibus se-
48 quitur, quòd † violatores huius exemptionis maximè peccant, can. violatores canonũ, 25.q.1.can.si quis dogmata, 25.q.2.can.nulli fas, 19.dist. Zanchin.de hæretic. cap.2.num.12. Triuis.decis.35.num.17.lib.2.& libertatem Ecclesiasticam lædunt, cui præiudicat omnis coactio in clericos, c.seculares iudices, vbi glos. in verb. damnabilis, de for. compet. in 6. c. nullus iudicum ibi, quod si fuerit,&c. iuncta glos. in vers.cui iniuriam, de for.comp. c. ad Apostolicam, de re iud.

Quæ verò contrà adducuntur non obstant; & primo
49 † Pauli III. priuilegium, quo tota difficultas consistere videtur, corruit, ex defectu voluntatis; fuit.n.obreptum Summo Pontifici super immemorabilitate, quam tamen sciebant, aut scire debebant Domini Veneti, se non habere; si nõ ex alio, saltem ex interruptione, ob iuramentum præstitũ Iulio II. & ex derogatione, de qua in Concilio Lateranensi sub Leone X. signum autem euidentissimum, quòd nullo modo habuerint hanc immemorabilitatem est, quod eam non exposuerunt, quãdo obtinuerunt priuilegia à Sixto IV. Alexandro VI. & Innocentio VIII. igitur obreptio vitiabit rescriptum, & ipso iure; c. super literis, de rescrip. Felin. in c. ad audientiam, il 2.° num. 22. eod. tit. cum alijs.

50 Secundò, respondetur, quod † indulta Apostolica non comprehendunt clericos in dignitate constitutos, vt est Canonicus, & Abbas, de quibus agitur, qui in materia odiosa, appellatione clericorum, & personarum Ecclesiasticarum non veniunt, Abb. in c. bonæ, il p.° in p.° notab. vers.contrarium tenui,&c. de postulat.prælat.per tex.in c.statutũ, de elect. in 6. Dec.ex communi in c.cum non liceat, num. 18. de præben. Alciat.in l. 2. num.9. de

 verb.

verb. oblig. materia .n. puniendi delicta, licet in se f
uorabilis, vt tamen delicta clericorum à laicis puni
odiosum est; ideo indultorum materia rectè dicta
odiosa; Et licet priuilegium Pauli III. loquatur de
buscunq; clericis in narratiua explicitè; & in dispos
relatiuè; tamen quid ipse sentiat, constat ex sequent
verbis ibi, tam seculares, quam regulares cuiuscunq
dinis, etiam in sacris ordinibus constitutos, quibus
bis non includit positos in dignitate; & dum postea
iungit, aliasq; Ecclesiasticas personas, intelligit de s
libus, vt denotat illa vox, alias, glos. in l. si fugitiui, C
seru. fugit. & in c. sedes, de rescript.

51 Tertiò, dicitur, quod † ex iuramento prestito Iulio
præsertim in actu de non iudicandis clericis, vti actu
nerali contra dicta priuilegia Sixti, Alexandri, & In
centij; Domini Veneti dicta priuilegia perdiderunt,
C. de his, qui spontè publ. muner. subeunt lib. 10. l. 2
fin. de decur. Cyn. in l. voluntariè, C. de excusat. tu
Bart. in l. 2. §. penul. ff. de decur. Dec. in c. cum accessi
num. 12. de constit.

52 Priuilegium verò Pauli Tertij † per abusum amiss
est, can. priuilegium, 11. q. 3. c. licet, vers. quia priui
gium, de regul. & ibi glos. allegat concord. & cum abu
iste notorius fuerit, malè dicunt, aduersarij fuisse nec
sariam causæ cognitionem, l. si adulterium, cum inces
ff. ad l. iul. de adulter. l. si ex alieno, ff. de iudic. glos. in c
53 ment. appellanti, in vers. alias causas, de appellat. † M
nusq; verum est, aliquam esse cognitionem necessaria
in notorijs, dum res agitur inter superiorem, & inferi
rem; non enim recusabunt in hoc Domini Veneti rec
gnoscere Summum Pontificem, vti superiorem, à cui
antecessoribus priuilegia postularunt.

Hactenus de priuilegijs expressis.

Additur secundò immemorabilitas antiqua, cuius prin
cipium licet non constet, iudicandi clericos; ex pluribu

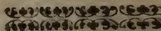
54 tamen probatur suffragari allegato priuilegio; Hāc † immemorabilitatem negamus in facto; & meritò, quia & Decian. Vtinen. etiam professor in Patauino Gymnasio in criminal.lib.4.c.9.num.68.ait bis vidisse seruari in homicidijs appensatis Illustrissimum Dominium Venetum impetrasse a Summo Pontifice licentiam procedēdi contrà clericum, assistente ordinario Ecclesiastico; Igitur, si (dato casu) petita fuit licentia; ergo non est in facto vera hæc immemorabilitas; vel non est vera, vt supponitur; scilicet libera; sine speciali licentia Papæ.

Dato etiam, quòd in facto daretur ista immemorabilitas, super quasi possessione iudicandi clericos, nihilominus esset mala consuetudo, quæ iustum non produceret, sed impiè prętensum, ex aduersò priuilegium, vt legitur in can. mala autem consuetudo, 8.dist. Mala (inquit Gratianus) consuetudo nisi citius radicitus euellatur, in priuilegiorum ius assumitur, & incipiunt præuaricationes, & variæ præsumptiones celerrimè nō compressæ, pro legibus venerari, & priuilegiorū more perpetuo celebra-
55 ri; † & ad præiudicium exemptionis clericalis, & libertatis Ecclesiasticæ nihil operatur longissima consuetudo contraria, vel allegata prę́scriptio immemorabilis, c.clerici, & ibi glos. in verb. consuetudine, de iudic. c. ad audientiam, c.fin.de consuetud. vbi glos.declarans, quæ sit consuętudo irrationabilis, non prę́iudicans iuri positiuo, ait, esse per quam aliquid introducitur contrà neruum Ecclesiasticæ disciplinæ, seu libertatis, Euerard.cons.42. num. 38. Rebuf.cons. 193.num.7.& extat optima decisio Rotæ in antiquis 10. quæ nobis seruiet pro omnibus, quæ allegari possent; quæ etiam omnibus contrarijs satisfacit, licet consultores eam allegent ad probandam in Anglia consuetudinem; quam probat quidem seruari, sed iniustè.

56 Ex alio etiam † nihil prodest hæc immemorabilitas, quia sępè interrupta fuit ex Cōcilio Lateranen. sub Leone X.

ne X. & iuramento præſtito Iulio II. ex Concil
& ſingulis annis ex Bulla in Cœna Domini.
57 Vlterius nihil proficit hæc immemorabili
non conſtat de certa, & deliberata patientia S
tificis, Aym. de antiq. temp. par. 4. ſect. incip
differentijs num. 15. de qua etiam ſi conſtaret,
potius ad euitandum ſcandalū, quàm ad tran
ius aliquod, vt poſt Ioannem de Lignano, &
der. in c. decernimus, de iudic. ſcripſit Surd
num. 58. in 3.°

Nullum tandem facit negotium, quòd R
nem habuerit, quando Imperatores Græci
cabant, in quo iure credendum ſit, ipſam
quòd licet poſtea Federicus tranſtulerit in R
tificem, non potuit tamen præiudicare Rei
erat ſub eius iuriſdictione.
58 Reſpondetur enim † poſt aduentum Ch
tem iudicandi clericos fuiſſe apud Princip
facto, & ex vſurpatione, Caſtald. de Impe
59 num. 13. eodemq; iure fuiſſe apud Venet
admodum Federicus recognoſcens vſur
tuit talem facultatem Sanctæ Sedi Apoſt
dum eſt ad exemplum Imperatoris, id quo
ſe à Venetis, qui religione, & obſeruanti
Sedem Imperatoribus non cedebant; ſe
ſe habuerit, ſi non potuit Federicus auf
teſtatem iudicandi clericos, quam de fa
60 † potuerunt tamen Summi Pontifices, &
cilia; vt tenent etiam illi, qui putant ex
clericorum non eſſe iuris diuini, Couar
col. 5. in fin. verſ. tertia concluſio, &c. p

Et hæc quidem potiora, ni fallimur, ex puriori [illegible]
num, legum, & receptarum opinionum sententia, [illegible]
starum more, selecta; puræ, ac sinceræ fidelitatis, & de-
uotionis nostrorum erga Sanctissimam Sedem
Collegiorum indicia; post humillimam
[illegible]ratissimorum Pedum deoscu-
latio[illegible]m;
Sanctitati Vestræ deuotissimè consecramus.

905

Alphonsus Palæottus Archiepisc. Bonon. & Princeps,
ac Collegiatus.

Iuliu[illegible] [illegible]scopus Reatinus Collegiatus.

Petrus

[illegible] Anton de Sylue[illegible] [illegible]lleg ij Iuris Ponti[illegible] Pri[illegible]
[illegible]Hieronymus Ghisilerius [illegible] [illegible]ij Iuris Cæsar[illegible] Prior.
Ludouicus Goz[illegible]linus C[illegible]giatus.
Franciscus Bocchius Col[illegible]giatus.
Hercules Peregrinus [illegible]giatus.
Franciscus Od[illegible]f[illegible]us C[illegible]giatus.
Angelus Michael Bocchius Co[illegible]egiatu[illegible]
Annibal Marescottus Collegi[illegible]
[illegible] Albertus de Muglio C[illegible]giatus.
Horatius Viguatus Collegiatus.
Io. Al[illegible]ysius Scapius Collegiatus.
Vincentius Bancius Collegiatus.
Hieronymus Buccaferreus Collegiatus.
Florianus Spisanus Collegiatus.
Pompeius Blancu[illegible]s Collegiatus.
Antonius M[illegible] [illegible] Mugl[illegible] Collegiatus.
Paulus Tussignanus Collegiat[illegible]
Alexander Barberius Collegi[illegible]
[illegible]us Pinus Collegiatus.
[illegible] Baptista T[illegible] Collegia[illegible]
Camillus Gy[illegible]sius Collegi[illegible]
Alexander Bitrigarius Collegiatus.
Iac[illegible]s Gratus Collegiatus.
Lu[illegible]us Bo[illegible]s Collegiatus.

[illegible] [illegible]clusum Consultum, & publicatum est, etiam p[illegible]ptias subscriptiones in præsentia nostra D[illegible]s, [illegible] esse dix[illegible]unt, & affirmarunt suprascripti Illu[illegible] E[illegible] & Comites [illegible].